

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

1. บทสรุป

เมื่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยได้แพร่ขยายไปสู่นานาประเทศ ความมีเสรีภาพของประชาชนเริ่มมีความสำคัญมากขึ้น ตามหลักเรื่องการแบ่งแยกอำนาจหน้าที่ของรัฐซึ่งปกครองในลักษณะเสรีประชาธิปไตยรัฐใช้อำนาจอธิปไตยผ่านทางอำนาจอิสระ 3 อำนาจ ได้แก่ อำนาจนิติบัญญัติ อันทำหน้าที่เป็นผู้ตรากฎหมายสำหรับใช้เป็นกรอบในการปกครองบ้านเมือง โดยใช้อำนาจองค์กรรัฐสภา อำนาจบริหารอันทำหน้าที่เป็นผู้บริหารและดำเนินการในกิจการของรัฐทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการสาธารณะ ความสงบเรียบร้อย เศรษฐกิจและสังคม โดยใช้อำนาจองค์กรคณะรัฐมนตรี และหน่วยงานราชการ อำนาจตุลาการ อันทำหน้าที่เป็นผู้ชี้ขาดตัดสินข้อพิพาท และอำนวยความสะดวกให้เกิดขึ้น ทั้งนี้เป้าหมายของการใช้อำนาจทั้งสามของรัฐก็ล้วนต่างมุ่งประสงค์เพื่อพิทักษ์คุ้มครองสิทธิเสรีภาพพื้นฐานของประชาชนทั้งสิ้น หลักนิติรัฐหรือ Rule of Laws จึงถูกสร้างขึ้นมาเพื่อควบคุมการใช้อำนาจตลอดจนการกระทำต่าง ๆ ของผู้ปกครองโดยใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือ ซึ่งหลักการดังกล่าวได้พัฒนามาจากหลักการสำคัญของระบอบประชาธิปไตย ที่ว่าด้วยความสูงสุดของกฎหมายในฐานะที่เป็นกลไกของการบริหารการปกครองถือหลักการปกครองโดยกฎหมายที่ผู้ถูกปกครองจะไม่ถูกละเมิดจากการใช้อำนาจของรัฐ โดยขาดความเป็นธรรม และหลักการพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการปกครองระบอบประชาธิปไตย หมายถึงการปกครองที่ใช้กฎหมายเป็นหลักยึดหลักนิติรัฐ มีอยู่ว่า บุคคลทุกคนเสมอกันภายใต้กฎหมาย ไม่มีใครเหนือกว่าใคร ไม่มีใครใหญ่กว่าประชาชน ประชาชนเป็นใหญ่ที่สุด ผู้ปกครองคือรัฐบาลจะกระทำการใดจะต้องเป็นเรื่องที่กฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้น นอกนั้นไม่มีอำนาจ ดังนั้นหัวใจสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยคือเจ้าพนักงานของรัฐต้องอยู่ภายใต้กฎหมายจะกระทำการใดต้องมีกฎหมายให้อำนาจไว้เท่านั้นหลักนิติรัฐ และหลัก Judicial review เป็นกฎหมายคุ้มครองที่ปัจเจกชนเป็นสำคัญ ประชาชนมีสิทธิเสรีภาพอย่างเต็มที่ตราบเท่าที่ไม่มีกฎหมายจำกัดอำนาจไว้ ตรงกันข้ามกับรัฐบาลจะไม่มีอำนาจเลยถ้าไม่มีกฎหมายให้อำนาจไว้ด้วยหลักการนี้จึงเป็นการเริ่มต้นในการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานของรัฐ

การใช้อำนาจตุลาการซึ่งเป็นอำนาจในการชี้ขาดตัดสินข้อพิพาทก็เป็นไปในลักษณะทำนองเดียวกันกับการใช้อำนาจอื่นๆของรัฐ คือต้องอยู่ภายใต้หลักความชอบด้วยกฎหมายของการใช้อำนาจ ผู้พิพากษาเป็นบุคลากรผู้ทำหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาคดี โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของ

ผู้พิพากษานั้นก็เหมือนกับบุคคลากรในองค์กรอื่นคือไม่อาจหลีกเลี่ยงการใช้ดุลพินิจได้ โดยในการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษานั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ส่วนใหญ่ๆคือ

ส่วนแรก การใช้ดุลพินิจในส่วนบริหาร อันเป็นกิจการของศาลส่วนหนึ่ง ซึ่งไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เนื่องจากศาลเป็นองค์กรหนึ่งของรัฐตัวนั้น จึงย่อมมีการบริหารในด้านกิจการภายในและภายนอก อำนาจหน้าที่ในงานส่วนนี้ไม่ใช่อำนาจทั่วไปของผู้พิพากษาทุกคน แต่จะเป็นอำนาจเฉพาะของข้าราชการตุลาการหรือผู้พิพากษาในบางตำแหน่งที่กฎหมายกำหนดให้อยู่ในตำแหน่งผู้บริหารงานของศาลเช่น ประธานศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล เป็นต้น

ส่วนที่สอง เป็นการใช้ดุลพินิจในส่วนการพิจารณาคดี อันเป็นการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาทและเป็นอำนาจหน้าที่หลักของผู้พิพากษา ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น

ก. การใช้ดุลพินิจในข้อกฎหมาย และ

ข. การใช้ดุลพินิจในข้อเท็จจริง

การใช้ดุลพินิจนั้น เพื่อให้ผู้พิพากษาได้อำนวยความยุติธรรมให้กับประชาชนได้มากที่สุด รัฐจึงได้ให้อิสระในการพิจารณาอรรถคดีกับองค์กรตุลาการกว้างกว่าองค์กรอื่นๆ ดังจะเห็นได้จาก การที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2550 มาตรา 197 วรรคหนึ่งและวรรคสอง ที่บัญญัติว่า “การพิจารณาอรรถคดีเป็นอำนาจของศาลซึ่งต้องดำเนินการให้เป็นไปโดยยุติธรรม ตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายและในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์” วรรคสอง บัญญัติว่า “ผู้พิพากษาและตุลาการมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีให้เป็นไปโดยถูกต้องรวดเร็ว และเป็นธรรม ตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย” วรรคสามการโยกย้ายผู้พิพากษาและตุลาการ โดยไม่ได้รับความยินยอมจากผู้พิพากษาและตุลาการนั้น จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายตามวาระที่กฎหมายบัญญัติ เป็นการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น เป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญา เป็นกรณีที่กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาคดี หรือมีเหตุสุจริตวิสัยหรือเหตุจำเป็นอื่นอันไม่อาจกล่าวล่วงได้ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

การใช้ดุลพินิจในส่วนของการพิจารณาพิพากษาคดีนั้น การใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาต้องตั้งอยู่บนหลักตรรกวิทยาทั่วไป เป็นสิ่งที่ใช้อาศัยเบื้องต้นในการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาในเรื่องดังกล่าว โดยการพิจารณาคดีผู้พิพากษาเองก็ต้องกระทำภายใต้บทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและตัวบทกฎหมาย มิใช่การพิจารณาพิพากษาตามอำเภอใจจึงจำเป็นต้องมีระบบการควบคุมตรวจสอบผู้พิพากษาไม่ให้ใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ ตามอำเภอใจ

ในต่างประเทศอำนาจผู้พิพากษาในการใช้ดุลพินิจนั้นไม่ต่างกันมากนัก เนื่องจากในต่างประเทศมีหลักการซึ่งคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยให้ผู้พิพากษาามีความเป็นอิสระในการใช้ดุลพินิจ และให้ความคุ้มครองกันทางตุลาการเพื่อป้องกันการถูกบีบบังคับและไม่ตกอยู่ภายใต้อิทธิพลใดในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดี เช่น ประเทศอังกฤษและสหรัฐอเมริกา นั้นให้ความสำคัญกับผู้พิพากษาอย่างมาก โดยในอังกฤษ มีหลักว่าแม้ในการปฏิบัติหน้าที่ผู้พิพากษามีอคติลำเอียงก็ไม่ต้องรับผิดชอบ ในสหรัฐอเมริกานั้นมีการบัญญัติในรัฐธรรมนูญ สหรัฐอเมริกาให้ผู้พิพากษาเมื่อได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ก็สามารถอยู่ในตำแหน่งได้ครบเท่าที่ประพฤติดี

ในการพิจารณาความรับผิดของผู้พิพากษานั้น ในต่างประเทศมิได้พิจารณาสถานะของผู้พิพากษา ก่อนว่าเป็นเจ้าพนักงานหรือไม่ แต่ดูจากการปฏิบัติหน้าที่ว่าได้ปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐหรือไม่ หากเป็นการปฏิบัติหน้าที่แทนรัฐแล้วเกิดความเสียหายเกิดขึ้นย่อมต้องรับผิดชอบทางอาญาในฐานะเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบได้ ซึ่งเป็นการทำให้แก้ปัญหาในการตีความในส่วนของคำว่า “เจ้าพนักงาน” ได้

ในส่วนขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบนั้น ประเทศอังกฤษมีขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบดังนี้ผู้พิพากษาจะต้องรับผิดชอบทางอาญาเมื่อ

1. การกระทำโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายและการฝ่าฝืนกฎหมายโดยเจตนา (unlawful and deliberate infringements) แบ่งเป็น

ประเภทที่หนึ่ง คือข้อจำกัดความคุ้มครองเนื่องจากการกระทำโดยมีเจตนาร้าย (a malice-base limitation) ซึ่งรวมไปถึงกรณีที่เจตนาร้ายนั้นเป็นปัจจัยกระตุ้นให้กระทำและรวมถึงการกระทำชั่วร้ายหรือมีเจตนาร้าย ความคุ้มครองของผู้พิพากษานั้น “เจตนาร้าย” มักจะถูกใช้ในแง่ของการกระทำที่เป็นการมุ่งร้ายเพราะโดยวัตถุประสงค์แล้ว ย่อมรวมถึงการแสดงเจตนาโดยรู้สำนึกตัวหรือโดยจงใจที่จะก่อความเสียหายและโดยปราศจากเหตุอันควรจะอ้างได้ตามกฎหมาย

ประเภทที่สอง คือการฝ่าฝืนกฎหมายโดยเจตนา (deliberate infringements) อันได้แก่ การกระทำที่มีความไม่สุจริตเข้ามาเกี่ยวข้อง “ความไม่สุจริต (Dishonest)” ในที่นี้หมายถึง การฉ้อฉล รับสินบน และสมคบคิดกันกระทำผิด ลักษณะเหล่านี้เกิดจากการกระทำโดยจงใจ ซึ่งถูกกำหนดว่าเป็นเจตนาร้ายตามกฎหมาย

2. ความประมาทเลินเล่อของผู้พิพากษา (a negligence-based limitation)

การประมาทเลินเล่อนี้ชี้ให้เห็นถึงการตัดสินใจ โดยรู้สำนึกตัวของบุคคลที่กระทำโดยรู้ตัวดีว่าภัยอันตรายหรือความเสียหายน่าจะเกิดแก่บุคคลอื่นจากผลของการกระทำของตน หรือเป็นเรื่อง

ที่วิญญูชนที่อยู่ในสถานการณ์แบบเดียวกันย่อมให้เห็นถึงภัยอันตรายอันอาจจะเกิดขึ้น แม้ว่าผลของภัยอันตรายหรือผลของความเสียหายนั้นจะมีใจเจตนาของคนก็ตาม อาจรวมถึง“การไม่เอาใจใส่โดยประมาทเลินเล่อ” คือ การกระทำหรือพฤติกรรมที่ขาดความเอาใจใส่รวมถึงผลที่ตามมาของการกระทำดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประมาทเลินเล่อในภัยอันตรายอย่าง ใจเขลา หุนหันพลันแล่นละเลยโดยทำเป็นเรื่องเล่นๆ หรือ ไม่ใส่ใจต่อผลที่ตามมาโดยรู้สำนึกตัว หรือหมายความว่า การรู้สำนึกถึงอันตรายและตั้งใจที่จะเข้าไปสู่ความเสี่ยงหรือไม่นั้นหรือไม่สนใจต่อผลที่จะเกิดขึ้น

สหรัฐอเมริกา ได้กำหนดขอบเขตการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้พิพากษา โดยพิจารณาจากการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

“งานตุลาการ”(judicial act) เป็นการใช้อุสพิณิจในงานตุลาการ เช่น การให้คำแนะนำโดยตรงกับตำรวจ หรือแม้แต่การกระทำเกินอำนาจ (excessive force) การออกคำสั่งในการออกหมายค้นในทุกกรณี ในคดี การปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาในห้องพิจารณาคดีว่าเป็นงานตุลาการ การออกหมายจับ เป็นงานตุลาการรวมถึงจะมีอคติลำเอียงหรือมีความประพฤติไม่ดี ในขณะที่ปฏิบัติงานในงานตุลาการผู้พิพากษาก็ไม่ต้องรับผิดชอบ ดังนั้นหากเป็นการใช้อุสพิณิจในงานตุลาการแล้วผู้พิพากษาย่อมไม่ต้องรับผิดชอบทางอาญาแต่อย่างใด

“งานที่ไม่ใช่งานตุลาการ” (non judicial act) เช่น การที่ผู้พิพากษาปฏิบัติหน้าที่ในทางบริหาร การไล่เจ้าพนักงานออกหรือโยกย้ายตำแหน่ง งานคัดเลือกลูกขุนเป็นงานที่มีลักษณะเป็นธุรการ ไม่ใช่การใช้อุสพิณิจในการปฏิบัติหน้าที่ในงานตุลาการผู้พิพากษาต้องรับผิดชอบ ในการรับสินบนไม่ใช่การกระทำที่ใช้อุสพิณิจในปฏิบัติหน้าที่การพิจารณาคดีผู้พิพากษาจึงต้องรับผิดชอบเช่นกัน

การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ โดยผู้พิพากษาของต่างประเทศนั้นจึง จำกัดอยู่ที่การใช้อุสพิณิจนอกงานตุลาการเท่านั้น และความไม่ซื่อสัตย์เช่น การรับสินบน

อย่างไรก็ตามแม้ว่าผู้พิพากษาในต่างประเทศจะมีอิสระในการใช้อุสพิณิจในการปฏิบัติหน้าที่และมีความคุ้มกันทางตุลาการก็ได้หมายความว่ารัฐจะไว้ใจในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาเสียทีเดียว ดังนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาจึงมีการตรวจสอบหลายวิธี เช่นการคัดเลือกผู้พิพากษา การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาโดยระบบจริยธรรม การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาโดยเนติบัณฑิตยสภา การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาโดยกระบวนการถอดถอนผู้พิพากษา(Impeachment) หรือตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาโดยการตั้งหน่วยงานเฉพาะ ซึ่งจากกรณีคดีต่างๆเมื่อพบว่าผู้พิพากษาปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบจะไม่ใช้กฎหมายอาญามาลงโทษแต่จะใช้วิธีถอดถอนออกจากตำแหน่ง และการตรวจสอบดังกล่าวก็เป็นการควบคุมในส่วนของพฤติกรรมเท่านั้นแต่ไม่ได้ควบคุมถึงการใช้อุสพิณิจ แต่การตรวจสอบการปฏิบัติ

หน้าที่ของผู้พิพากษาที่เน้นมากที่สุดก็คือการตรวจสอบโดยระบบจริยธรรมปลูกฝังจิตสำนึกและคุณธรรมในการประกอบวิชาชีพผู้พิพากษาตั้งแต่ในขณะที่ยังศึกษาอยู่ในระดับเนติบัณฑิต ทำให้ในต่างประเทศมักจะไม่มีการฟ้องผู้พิพากษาถูกฟ้องร้องดำเนินคดี หรือถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งมากนัก

จากการศึกษาคำพิพากษาศาลฎีกาจะพบว่าการใช้ดุลพินิจในการพิจารณาคดีของผู้พิพากษานั้นมีการใช้ดุลพินิจโดยมิชอบในหลายกรณี เช่น การใช้ดุลพินิจในการตัดพยานสำคัญ กรณีที่ศาลมีคำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นใดๆ โดยที่มิได้มีการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจชี้ขาดข้อพิพาท กรณีดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยผิดพลาด หรือการตีความกฎหมาย ในการใช้ดุลพินิจดังกล่าวของผู้พิพากษาคู่ความส่วนที่ไม่พอใจในคำตัดสินดังกล่าว จะนำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญามาตรา 157 ฟ้องร้องการปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษานั้น แม้คู่ความนั้นจะสามารถฟ้องผู้พิพากษาได้แต่ศาลฎีกาจะวินิจฉัยว่า จำเลยซึ่งเป็นผู้พิพากษาปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคดีพิพากษาอรรถคดีไม่มีความผิด โดยศาลฎีกากลับใช้เทคนิคในเชิงพิจารณาเป็นเหตุยกฟ้องคือ ให้เหตุผลในทำนองว่าฟ้องโจทก์ยังไม่ครบองค์ประกอบ จะเห็นได้ว่าศาลฎีกาไม่ประสงค์จะไปไกลถึงขนาดพัฒนาหลักกฎหมายยกเว้นความรับผิดตามมาตรา 157 ของผู้พิพากษาเท่ากับว่าผู้พิพากษายังคงอยู่ภายใต้กฎหมายโดยยังต้องรับผิดเช่นเดียวกันอันเป็นไปตามหลักนิติรัฐ และแสดงให้เห็นว่าหากผู้พิพากษาได้ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคดี แม้เป็นดุลพินิจโดยไม่ชอบผู้พิพากษาก็ไม่ต้องรับผิดในทางอาญาดังนั้นขอบเขตของการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้พิพากษาจึงจำกัดอยู่ที่การปฏิบัติหน้าที่นอกเหนือจากการพิจารณาคดี เช่น การปฏิบัติหน้าที่ในทางบริหารหรือทางธุรการ

สาเหตุอีกประการหนึ่งซึ่งทำให้การปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของศาลมักไม่ค่อยเกิดเป็นคดีความขึ้นมาเพราะการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษานั้นอยู่ภายใต้กระบวนการตรวจสอบกระบวนการทบทวนคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล โดยศาลในลำดับชั้นที่สูงกว่าและมีการตรวจสอบความประพฤติและจริยธรรมของผู้พิพากษา โดยมีคณะกรรมการตุลาการ (ก.ต.) คอยควบคุมอยู่ แต่ก็มีปัญหาว่าการควบคุมตนเองโดยผู้ประกอบวิชาชีพเดียวกันจะกระทบต่อหลักการอำนาวยุติธรรมหรือไม่

2. ข้อเสนอแนะ

1. การลงโทษฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบนั้นควรพิจารณาจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานนั้นว่าเป็นการกระทำเพื่อประโยชน์ของรัฐหรือไม่เพื่อจะได้ไม่ทำให้เกิดปัญหาเรื่องการตีความคำว่าเจ้าพนักงาน ซึ่งเกิดปัญหามากในปัจจุบัน

2. ผู้พิพากษาเป็นผู้ที่ใช้อำนาจตุลาการมีหน้าที่ตัดสินอรรถคดีโดยมีอิสระในการใช้ดุลพินิจโดยมิต้องรับผิดในการปฏิบัติหน้าที่ในการพิจารณาคดี แต่หากเป็นการปฏิบัติหน้าที่ในทาง

บริหารแล้วอาจถูกฟ้องร้องในทางอาชญาฐานเจ้าพนักงานปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบได้ ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาในเรื่องการฟ้องร้องดำเนินคดีอาญาซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่สมควรที่จะเกิดขึ้น เพราะการฟ้องร้องผู้พิพากษาซึ่งเป็นผู้ใช้อำนาจตุลาการเป็นสัญลักษณ์ของความยุติธรรม เป็นเรื่องสำคัญและเป็นเรื่องทีละเอียดย้อนในความรู้สึกของประชาชน เพราะความเชื่อถือและศรัทธาในตัวผู้พิพากษาและสถาบันตุลาการ การฟ้องร้องเอาผิดทางอาญานั้นผู้ที่ถูกฟ้องนั้นถือว่าเป็นอาชญากรในสังคม อาจจะทำให้ประชาชนประชาชนเสื่อมศรัทธาในองค์กรและตัวผู้พิพากษาในการอำนวยความยุติธรรมในสังคมและอาจใช้วิธีการอื่นซึ่งอาจกลายเป็นสังคมที่ไม่มีระเบียบไปในที่สุด ก่อให้เกิดปัญหาคาบาแมอีกมาก จึงควรแยกการปฏิบัติหน้าที่ในทางตุลาการออกจากการปฏิบัติหน้าที่ในทางบริหาร โดยผู้พิพากษาไม่ควรที่จะมีหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารเพื่อป้องกันปัญหาดังกล่าว

3. เมื่อไม่สามารถนำประมวลกฎหมายอาญามาบังคับใช้ในเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษา คณะกรรมการตุลาการจึงควรมีหลักเกณฑ์หรือข้อปฏิบัติในกระบวนการพิจารณาหรือมีระเบียบที่ชัดเจนในเรื่องการลงโทษผู้พิพากษาในกรณีที่เกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบเช่นในเรื่องการใช้ดุลพินิจของผู้พิพากษาในทางพิจารณาคดี กรณีที่ศาลมีคำวินิจฉัยชี้ขาดในประเด็นใดๆ โดยที่ไม่มีได้มีการไต่สวนข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการใช้ดุลพินิจชี้ขาดข้อพิพาท กรณีดำเนินกระบวนการพิจารณาโดยผิดพลาด การละเลยหรือเพิกเฉยการปฏิบัติหน้าที่ หรือการตีความกฎหมายที่แตกต่างไปจากแนวคำพิพากษาเดิมอย่างมาก ในการลงโทษ ควรกำหนดโทษในส่วนของการพักงานให้มากขึ้นแต่ไม่ถึงกับไล่ออกเป็นต้น และกระบวนการลงโทษของคณะกรรมการตุลาการนั้นควรเปิดเผยต่อสาธารณะโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้และเพื่อให้ประชาชนตรวจสอบได้ซึ่งถือเป็นการปรามผู้พิพากษาที่กระทำความผิด และในส่วนของคณะกรรมการตุลาการควรมีบุคคลภายนอกเข้าร่วมเป็นกรรมการเพื่อป้องกันการช่วยเหลือคนในองค์กรเดียวกันในกรณีที่คนในองค์กรของตนเองกระทำผิด

4. ระบบสอบคัดเลือกผู้พิพากษาของไทยจะคัดเลือกจากผู้ที่จบทางด้านกฎหมายที่มีอายุ 25 ปีขึ้นไปซึ่งยังถือว่าเป็นผู้ที่มีประสบการณ์น้อยและยังไม่มี ความมั่นคงทางฐานะ ทำให้เกิดการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ การคัดเลือกผู้พิพากษาที่จะเข้ามาปฏิบัติหน้าที่ คณะกรรมการตุลาการจึงควรใช้วิธีการคัดเลือกจากผู้ที่มีประสบการณ์ในการว่าความมาอย่างดี โดยอาจคัดเลือกมาจากทนายความที่มีความรู้และความสามารถสูงและความประพฤติดี และมีฐานะมั่นคงแล้ว

5. เนติบัณฑิตยสภาควรมีส่วนในการควบคุมการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบของผู้พิพากษาด้วย เนื่องจากผู้พิพากษาต้องเป็นผู้ที่เป็นสมาชิกของเนติบัณฑิตยสภาซึ่งเนติบัณฑิตยสภาต้องทำหน้าที่ในการควบคุมมรรยาทและปลูกฝังจริยธรรมที่ดีให้แก่สมาชิก เมื่อสมาชิกของเนติบัณฑิตยสภาประพฤติตนไม่เหมาะสมตามข้อบังคับที่เนติบัณฑิตยสภากำหนดอาจถูกพิจารณาลงโทษได้

6. การปลูกฝังจริยธรรมให้กับผู้พิพากษาและส่งเสริมผู้พิพากษาในการค้นหาความรู้ให้มากขึ้น ศาลยุติธรรมต้องรับบทบาททางด้านศีลธรรมและจริยธรรมภายใต้กฎหมายซึ่งเป็นที่ต้องใช้ตรวจสอบผู้พิพากษาเพื่อป้องกันการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ อาจดูเหมือนว่าการตรวจสอบภายในยังไม่เพียงพอในการส่งเสริมจริยธรรม ระบบจริยธรรมของข้าราชการตุลาการไทย เริ่มใช้ระบบจริยธรรมก็ต่อเมื่อบุคคลเข้ามาสู่ศาลยุติธรรมหรือเข้ามารับราชการตุลาการแล้วเท่านั้นเพราะโดยกฎหมายของไทยผู้ที่เข้ามาเป็นผู้พิพากษาได้ จะใช้ระบบสอบคัดเลือกจากผู้ที่ยังไม่ถึงวัยเกษียณอายุ 25 ปีขึ้นไป โอกาสที่จะถูกปลูกฝังจริยธรรมในเบื้องต้นมิได้ทำกันอย่างจริงจัง โดยเฉพาะในการศึกษากฎหมายยังมีได้เน้นย้ำในเรื่องนี้ หากจะมีก็มิในรูปของทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติจริง สิ่งที่ศาลยุติธรรมทำได้ก็คือสร้างระบบจริยธรรมของผู้พิพากษาให้เข้มแข็งรองรับผู้พิพากษาที่เข้ามาใหม่ทุกๆปี ผ่านกระบวนการฝึกอบรมหรือถ่ายทอดทางวัฒนธรรมของตุลาการ การตรวจสอบการใช้ดุลพินิจโดยปลูกฝังจริยธรรมให้กับผู้พิพากษานั้นเป็นเสมือนสิ่งที่คุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมของรัฐ ในขณะที่เดียวกันก็ส่งผลให้ผู้พิพากษาสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเต็มที่ และมีอิสระในการพิจารณาพิพากษาคดี เพราะเมื่อผู้พิพากษาได้กระทำภายใต้กรอบแห่งการตรวจสอบแล้วผู้พิพากษาย่อมได้รับการคุ้มครองปัญหาการใช้สิทธิฟ้องร้องผู้พิพากษาโดยมิชอบก็จะไม่เกิดขึ้น